

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ**

ք. Երևան

28.11.2019թ.

**Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ
ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ
թիվ ԱՑ-ԼՕ-2019/192**

Նախագահությամբ՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Լ. Օհանյանի
Քարտուղարությամբ՝ Լ.Անանիկյանի

Պատվիրատու՝ ՀՀ Շիրակի մարզի Մարմարաշենի համայնքապետարան
Մասնակից՝ «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ

Գնման ընթացակարգի ծածկագիրը և առարկան՝
«ՄՀ-ԳՀԱՊՁԲ-19/28» ծածկագրով գնանշման հարցում, սեղմված բնական գազի
ձեռքբերում

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը (այսուհետ՝ նաև Բողոքներ
քննող անձ)՝ ուսումնասիրելով Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների
նախարարության կողմից 06.11.2019թ.-ի թիվ 26/26-1/18277-2019 գրությամբ «Ռուստամ
Սարգսյան» Ա/Ձ-ին (այսուհետ՝ նաև Մասնակից) գնումների գործընթացին մասնակցելու
իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված
ընթացակարգով ներկայացված հիմքերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Գործի նախապատմությունը

ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը, ՀՀ Շիրակի մարզի Մարմարաշենի համայնքապետարանի (այսուհետ՝ Պատվիրատու) 30.10.2019թ. թիվ 795/19 գրության հիման վրա, 06.11.2019թ.-ին «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնել է ընթացակարգ՝ Բողոքներ քննող անձին ներկայացնելով համապատասխան հիմքերը:

Բողոքներ քննող անձի գործը մակագրվել է 06.11.2019թ.-ի և նույն օրը կայացված որոշմամբ գործը ընդունվել է վարույթ ու 12.11.2019թ.-ին նշանակվել է նիստ:

Գործի քննությունն ավարտվել է 12.11.2019թ.-ին և Բողոքներ քննող անձի որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 28.11.2019թ.-ին:

2. ՀՀ Շիրակի մարզի Մարմարաշենի համայնքապետարանի ներկայացրած փաստերը և դիրքորոշումը.

ՀՀ Շիրակի մարզի Մարմարաշենի համայնքապետարանը 30.10.2019թ. թիվ 795/19 գրությամբ դիմել է ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը հայտնելով հետևյալը.

«Մարմարաշենի համայնքապետարանի կարիքների համար «սեղմված բնական գազի» ձեռքբերման նպատակով 01.10.2019 թվականին հրապարակված «ՄՀ-ԳՀԱՊՁԲ-19/28» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հայտերի բացումը տեղի է ունեցել սույն թվականի հոկտեմբերի 8-ին և գնահատող հանձնաժողովի որոշմամբ «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ն «1» չափաբաժնի մասով ճանաչվել է առաջին տեղ զբաղեցրած մասնակից: Գնման ընթացակարգի առաջին տեղ զբաղեցրած մասնակցի՝ հայտը ներկայացնելու օրվա դրությամբ հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով ժամկետանց պարտավորությունների, ինչպես նաև հրավերով «ֆինանսական միջոցներ» որակավորման չափանիշի գնահատման համար, գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի N 168-ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին 4 մայիսի 2017 թվականի N 526-ն որոշման 43-րդ կետի 3-րդ ենթակետով հարցում է կատարվել Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտե (այսուհետ՝ կոմիտե), որի արդյունքում արձանագրվել է եկամուտների գծով ժամկետանց պարտավորություններ 6800569 ՀՀ դրամի չափով, ինչպես նաև հայտը ներկայացնելու տարվան նախորդող

հաշվետու տարվա ընթացքում պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը գերազանցել է ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը /կցվում է/: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 4 մայիսի 2017 թվականի N 526-Ն որոշման 48-րդ կետի համաձայն «14» հոկտեմբերի 2019 թվականին մասնակցին ծանուցել ենք, որ անհրաժեշտ է երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում շտկել անհամապատասխանությունը, սակայն մասնակցի կողմից նշված ժամանակահատվածում չի շտկվել: Գնահատող հանձնաժողովի գնահատման նիստում ՀՀ կառավարության N 526-Ն որոշման 48-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ի հայտը գնահատվել է անբավարար և մերժվել:»:

Միևնույն ժամանակ, հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2017թ. մայիսի 4-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի 45-րդ կետը, ներկայացվել է թիվ «ՄՀ-ԳՀԱՊԶԲ-19/28» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի շրջանակներում «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ի վերաբերյալ անհրաժեշտ փաստաթղթերը, որոնք կցվել են ՀՀ ֆինանսների նախարարությանն ուղղված գրությանը:

3. «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ի ներկայացրած փաստարկները և դիրքորոշումը.

Բողոքներ քննող անձը 06.11.2019թ.-ին գրությամբ դիմել է «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ին՝ հնարավորություն տալով ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից 06.11.2019թ.-ի թիվ 26/26-1/18277-2019 գրությամբ նախաձեռնված ընթացակարգի վերաբերյալ ներկայացնել գրավոր կարծիք:

Մասնակիցը ստանալով կարծիք հայտնելու վերաբերյալ գրությունը, ինչպես նաև ծանուցված լինելով նիստերի տեղի, օրվա և ժամի մասին, չի ներկայացրել գրավոր դիրքորոշում, առարկություններ կամ կարծիք՝ չներկայանալով նաև նիստերին:

4. ՍՑ-ԼՕ-2019/192 ընթացակարգի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

Սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի համաձայն՝

ՀՀ Շիրակի մարզի Մարմարաշենի համայնքապետարանի կողմից սեղմված բնական գազի ձեռքբերման նպատակով 01.10.2019թ.-ին հայտարարվել է «ՄՀ-ԳՀԱՊԶԲ-19/28» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ (այսուհետ՝ նաև Ընթացակարգ):

Ընթացակարգին մասնակցության հայտ է ներկայացրել միայն «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ն:

Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով) 08.10.2019թ.-ին կայացած նիստի թիվ 2 արձանագրության համաձայն՝ «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ն ճանաչվել է 1-ին տեղ զբաղեցնող մասնակից:

Նույն արձանագրության համաձայն՝ Հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2017 թվականի մայիսի 4-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման մասին» Կարգի 43-րդ կետի 3-րդ և 4-րդ ենթակետերի դրույթները, որոշել է մասնակցի տվյալների ճշտման մասին հարցում կատարել ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե, ինչպես նաև ծանուցել առաջին տեղ զբաղեցրած մասնակցին որակավորման չափանիշներն հիմնավորող՝ հրավերով նախատեսված փաստաթղթերի ներկայացման համար:

Հանձնաժողովի 18.10.2019թ.-ին կայացած նիստի թիվ 3 արձանագրության համաձայն՝ Մասնակցի հայտը գնահատվել է անբավարար և մերժվել է, այն հանգամանքի հաշվառմամբ, որ «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ն հայտը ներկայացնելու օրվա դրությամբ հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով ունեցել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված շեմը գերազանցող ժամկետանց պարտավորություններ և սահմանված երեք օրվա ժամկետում չի շտկել արձանագրված անհամապատասխանությունները:

ՀՀ Շիրակի մարզի Մարմարաշենի համայնքապետարանը Մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, ՀՀ ֆինանսների նախարարությանն է ներկայացրել 30.10.2019թ.-ին թիվ 795/19 գրությամբ:

5. Բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

Բողոքներ քննող անձը լրիվ, օբյեկտիվ և բազմակողմանի հետազոտելով և գնահատելով սույն գործում առկա ապացույցները, և համադրելով դրանք գործով պարզված փաստական հանգամանքների հետ, հանգում է այն եզրակցության, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից 06.11.2019թ.-ի թիվ 26/26-1/18277-2019 գրությամբ «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված ընթացակարգն ենթակա է մերժման, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» ենթակետի համաձայն՝ ... մասնակիցն ընդգրկվում է գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում, եթե խախտել է պայմանագրով նախատեսված կամ գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, որը հանգեցրել է պատվիրատուի կողմից պայմանագրի միակողմանի լուծմանը կամ գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը.

ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ. թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ նաև՝ Կարգ) 45-րդ կետի համաձայն՝ Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքերն ի հայտ գալու օրվան հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուն տվյալ մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, գրավոր ուղարկում է լիազորված մարմին, որը դրանք ստանալուն հաջորդող 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում նախաձեռնում է տվյալ մասնակցին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու ընթացակարգ:

Վերոգրյալ իրավանորմի համալիր վերլուծությունը՝ գործով հաստատված փաստերի գնահատմամբ, թույլ է տալիս եզրակացնել հետևյալը.

ՀՀ Շիրակի մարզի Մարմարաշենի համայնքապետարանի կողմից սեղմված բնական գազի ձեռքբերման նպատակով 01.10.2019թ.-ին հայտարարված «ՄՀ-ԳՀԱՊԶԲ-19/28» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգին մասնակցության հայտ է ներկայացրած «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ն Հանձնաժողովի 08.10.2019թ.-ին կայացած նիստի թիվ 2 արձանագրության հիման վրա ճանաչվել է 1-ին տեղ զբաղեցած մասնակից:

Նույն արձանագրության համաձայն՝ Հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2017 թվականի մայիսի 4-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման մասին» Կարգի 43-րդ կետի 3-րդ և 4-րդ ենթակետերի դրույթները, որոշել է մասնակցի տվյալների ճշտման մասին հարցում կատարել ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե, ինչպես նաև ծանուցել առաջին տեղ զբաղեցրած մասնակցին որակավորման չափանիշներն հիմնավորող՝ հրավերով նախատեսված փաստաթղթերի ներկայացման համար:

Հանձնաժողովի 18.10.2019թ.-ին կայացած նիստի թիվ 3 արձանագրության համաձայն՝ Մասնակցի հայտը գնահատվել է անբավարար և մերժվել է, այն հանգամանքի հաշվառմամբ, որ «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ն հայտը ներկայացնելու օրվա դրությամբ հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով ունեցել է «Գնումների մասին»

ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված շեմը գերազանցող ժամկետանց պարտավորություններ և սահմանված երեք օրվա ժամկետում չի շտկել արձանագրված անհամապատասխանությունները:

ՀՀ Շիրակի մարզի Մարմարաշենի համայնքապետարանը Մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, ՀՀ ֆինանսների նախարարությանն է ներկայացրել 30.10.2019թ.-ին թիվ 795/19 գրությամբ:

Սույն գործի փաստերի համաձայն, Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքերն ի հայտ են եկել 18.10.2019թ.-ին՝ հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի 18.10.2019թ.-ին կայացած նիստի թիվ 3 արձանագրությունը, սակայն Պատվիրատուն մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, գրավոր ուղարկել է լիազորված մարմին՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն, 30.10.2019թ.-ին՝ հինգ աշխատանքային օրվա խախտմամբ:

«Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ նորմատիվ իրավական ակտի նորմը մեկնաբանվում է՝ հաշվի առնելով նորմատիվ իրավական ակտն ընդունելիս այն ընդունող մարմնի նպատակը՝ ելնելով դրանում պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությունից, ամբողջ հոդվածի, գլխի, բաժնի կարգավորման համատեքստից, այն նորմատիվ իրավական ակտի դրույթներից, ի կատարումն որի ընդունվել է այդ ակտը, տվյալ նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված սկզբունքներից, իսկ այդպիսի սկզբունքներ սահմանված չլինելու դեպքում՝ տվյալ իրավահարաբերությունը կարգավորող իրավունքի ճյուղի սկզբունքներից:

Ամբողջացնելով վերը թվարկված իրավական նորմերը, դրանց համադրման արդյունքում, Բողոքներ քննող անձը հանգում է այն եզրակացության, որ Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքերն ի հայտ գալու օրվան հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, լիազորված մարմնին ուղարկելը Պատվիրատուի պարտականությունն է, այն իմպերատիվ (պարտադիր) դրույթ է, որի պահպանմամբ է միայն հնարավոր փաստել իրավահարաբերության առաջացումը:

Հակառակ դեպքում Կարգի 45-րդ կետով սահմանված դրույթները չեն ծառայի իրենց նպատակին, այլակերպ մեկնաբանման դեպքում կհանգնեն որևէ ողջամիտ իրավական փաստարկով չհիմնավորվող մեկնաբանության՝ հաշվի չառնելով այն ընդունող մարմնի նպատակը, նորմում պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությունը:

ՀՀ վճարել դատարանն իր նախկինում կայացված որոշումներից մեկով կարևորել է, որ Հայաստանի Հանրապետության՝ որպես իրավական պետության կարևորագույն հատկանիշ է այն, որ սահմանադրական մակարդակով պետությունը հավաստում է իր հավատարմությունն այդ տեսությանը, ճանաչում և ամրագրում է իր կախվածությունն իրավունքից, իրավունքի գերակայությունը՝ պետական իշխանության նկատմամբ: Իրավական պետության և իրավունքի գերակայության սկզբունքը, ի թիվս այլոց, դրսևորվում է նրանում, որ Հայաստանի Հանրապետությունը որդեգրել է մարդու և քաղաքացու հիմնական իրավունքների և ազատությունների՝ որպես անմիջականորեն գործող իրավունք լինելու գաղափարը: Այն իր արտացոլումն է գտել նաև 2015 թվականի փոփոխություններով ՀՀ Սահմանադրության 5-րդ (Իրավական նորմերի աստիճանակարգությունը) և 6-րդ (Օրինականության սկզբունքը) հոդվածներում՝ մասնավորապես ամրագրելով, որ Սահմանադրությունն ունի բարձրագույն իրավաբանական ուժ, և որ **պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու պաշտոնատար անձինք իրավասու են կատարելու միայն այնպիսի գործողություններ, որոնց համար լիազորված են Սահմանադրությամբ կամ օրենքներով** (տե՛ս, «ՎՏԲ-Հայաստան քանկ» ՓԲԸ-ն ընդդեմ Էդիկ Հակոբյանի թիվ L Դ/0509/02/13 քաղաքացիական գործով ՀՀ վճարել դատարանի 12.07.2018 թվականի որոշումը):

Ընդ որում պետաիշխանական լիազորություններով օժտված ցանկացած մարմնին, իր գործառնական կարգավիճակին համապատասխան, օրենքով և նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են վերապահվել ինչպես պարտադիր, այնպես էլ հայեցողական լիազորություններ՝ պայմանավորված սահմանադրաիրավական այն հիմնադրույթի իրացման անհրաժեշտությամբ, ըստ որի՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու պաշտոնատար անձինք իրավասու են կատարելու միայն այնպիսի գործողություններ, որոնց համար լիազորված են Սահմանադրությամբ կամ օրենքներով, չպետք է հակասեն և պետք է համապատասխանեն Սահմանադրությանը, օրենքներին կամ նորմատիվ իրավական ակտերին:

Այսպիսով, վերոհիշյալ փաստական հանգամանքների և իրավական նորմերի լույսի ներքո, դրանց համակարգված վերլուծության արդյունքում, Բողոքներ քննող անձը հանգում է այն եզրակացության, որ Պատվիրատուի կողմից չի պահպանվել Կարգի 45-րդ կետի դրույթներով սահմանված իմպերատիվ (պարտադիր) դրույթները, որպիսի պայմաններում «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» ենթակետում նշված պատասխանատվությունը չի կարող վրա հասնել ու հանգեցնել Մասնակցին՝

գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ընդգրկելուն:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 2-րդ կետով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից 06.11.2019թ.-ի թիվ 26/26-1/18277-2019 գրությամբ «Ռուստամ Սարգսյան» Ա/Ձ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված թիվ ՍՑ-ԼՕ-2019/192 ծածկագրով ընթացակարգը մերժել:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն տեղեկագրում հրապարակելուն հաջորդող օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

**ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ
ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆԶ՝**

ԼԵՎՈՆ ՕՃԱՆՅԱՆ